

slag, som jeg her tillader mig at fremlægge, skal jeg i dette Dieblif ikke med et eneste Ord tillade mig at motivere. Spørgsmaalet er saa tidt forhandlet og omtalt, der har høvet sig de stærkeste Stemmer her i Salen, endog fra Flertal af Folkethingets Medlemmer er der kommet Udtalelser for at høre flere af de herhen hørende Afgifter, at min Motivering i dette Dieblif vilde være overflødig, og den vil jo ogsaa tilstrækkelig kunne komme frem, naar vi komme tilbage til disse Materier ved Sagens senere Behandling. Snarest kunde jeg være tilbøielig til her at motivere; hvorfor jeg ikke har taget mere med nu. Det er jo ganske vist, at det fra mange Sider vil blive betragtet som forunderligt, at jeg paa een Gang vil have saa meget med. Den Skat, jeg har tænkt mig som Erstatning for de skadelige indirekte Afgifter, er en Formues- og Indtægtskat, der løber op til 4 Millioner eller derover om Aaret. Ingen mere end jeg skal erkjende Rigtigheden af, at det ikke gaar an at gaa altsfor voldsomt paa ved at paalægge de direkte Skatter, som skulle forsøges. Ingen skal mere end jeg være villig til at indrømme, at det endog er aldeles umuligt at høre samtlige de indirekte Skatter, som man undertiden har talt om, hvoraf jo navnlig Toldafgifterne udgjøre en saa stor Del af vore Afgifter, og give direkte Skatter i Siebet; men ligesaa megen Vægt, som jeg lægger paa, at man ikke gaar for stærkt frem, ligesaa rigtigt forekommer det mig at være, at man gaar tilstrækkelig stærkt frem. Intet er i mine Dine fordelværligere for den direkte Stats rette Benyttelse end en for lille og svag Skat; thi der kræves et stort og omhyggeligt Maskineri for, at denne Skat kan blive nogenlunde retfærdig. Hvad er især trykket ved disse Skatter? Er det ikke det, at de lægge for haardt paa Nogle, for mildt paa Andre, Manglerne ligge især i Gjennemførelsen, men disse Mangler er det ganske vist vanskeligt at komme ud over, og naar man ikke gaar temmelig vidt, er det næsten ikke muligt at komme ud over dem uden at indføre et alvorligt og kraftigt Maskineri, men dette store og kraftige Maskineri kan det ikke lønne sig at tage, naar det ikke er en meget stor Skat, der skal komme. Naar jeg altsaa skulde motivere Noget for Thinget, skulde det være, hvorfor jeg ikke har medtaget flere Afgifter under dem, jeg har foreslaet erstattede ved en almindelig Formues- og Indtægtskat. Ingen skal s. Gr. mere end jeg erkjende Uretfærdigheden af den nuværende Ordning af Skifteportlene, men det er i flere Henseender en særegen Materie og staar navnlig i en særegen Forbindelse med det Lovforslag om Skiftevæsenet, der foreligger for Rigsdagen. Det er ligeledes min Overbevisning, at det vilde være rettest at afløse Bygningsafgiften ved en almindelig direkte Skat, men denne Skat er ved Siden af andre Skatter i det Mindste ikke i samme Grad skadelig som

disse, den er maaste næsten endnu mindre retfærdig, men den er ikke, saaledes som flere af de Skatter, jeg foreslaar hævet, skadelig for Landets Næring. Derfor har jeg ikke taget den med. Men jeg er ganske vist overbevist om, at naar den direkte Skat først er bleven heldig indført, naar man har gjort de nødvendige Erfaringer i saa Henseende, som det altid er heldigt at gøre, da vil det være rigtigt tillige at tage Bygningsafgiften med. Egesaalidt skal jeg i dette Dieblif udførlig dvæle ved den eiendommelige Ordning af de direkte Skatter, som indeholdes i mit Forslag, thi dels have vi saa ofte gjennemgaaet denne Materie, og desuden har jeg for mit Vedkommende haat Leilighed til udførlig at motivere den væsentligste Del af dette Affnit af mit Lovforslag ved et større Skrift, jeg for et Par Aar siden har udgivet, nogle Studier, der helt igjennem ere Motivering af det, jeg har foreslaet. De Herre vilde se i mit Forslag at den første Betingelse, der kræves for en heldig Gjennemførelse af dette Skridt, foruden at det er nogenlunde retfærdigt i Grundprincippet, det er, at man særlig tager Hensyn til den Indtægt, der kommer fra Formuen. Der er foreslaet en dobbelt Skat af Formuen endog mod de større Indtægter af Virksomhed; jeg tror dernæst at have foreslaet en passende Progression ved at foreslaa fritagelse for Skat af personlig Virksomhed for de første 600 Rd. samt for Hustruen 100 Rd. og for hvert Barn under 14 Aar 50 Rd., saaledes at Familier af en ikke usædvanlig Størrelse helt igjennem ere fritagne for at svare Skat af det første 1,000 Rd. af Indkomster af ren personlig Virksomhed. Underledes forholder det sig med Kommunerne, med Hensyn til hvilke jeg har troet, at man maatte kunne gaa længere ned med Skatten. Hvad jeg imidlertid ganske vist lægger mere Vægt paa end paa Princippet, er Udførelsen, og der holder jeg mig navnlig til 3 Ting, Vurderingen af Formuesgjenstandene, som i mine Dine efter de Erfaringer, der foreligger fra andre Lande, er det vigtigste Mittel til at faae en retfærdig Skat i denne Retning, dernæst Afstorming ved Udbetaling af samtlige offentlige Kasser og endelig — det er noget indvillet, men vistnok absolut nødvendigt — et System af kommunale Myndigheder, som have den første almindelige Ansættelse. Dernæst afgjørende Myndigheder til at bestemme tvivlsomme Tilfælde, til at bestemme Værdien af Formue og Indtægten. Endelig er det, naar Skatten skal spille den tilføjede Rolle for Staten, nødvendigt, at der finder en stor Medvirkning Sted paa flere Trin af Statsmyndigheder, baade Myndigheder omkring i større Kredse og dertil har jeg troet, at Amtsforvalterne kunne bruges, Myndigheder, der tillige tilveiebringe en vis Ensartethed; endelig maa der være en særlig Kommissær for Skatten, der umulig kan undværes, naar Systemet ret skal faae sin Betydning. Det har naturligtvis været mig tilstrækkelig klart,